

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Máriaffy-ház) hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények címzendők.

AZ ELLENÉK ELŐFIZETÉSI DIJA:

Évesre 16 frt. v. 32 korona. Negyed évre 4 frt. v. 8 korona.
Havonta 8 frt. v. 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. v. 3 korona

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz: 9.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Telefon sz: 9.

Herczegh Mihály.

A budapesti egyetem rektora új napásokon jár. Előzőt majdnem olyan viszony volt a tanár és a tanítvány között, mint a Telefon Hirmondó és hallgatója között. Csak a fizetésnél voltak egymásról tudomást. De semmily módon sem volt a viszony bensőbb, mint a milyen a könyv és az olvasó között létezik.

Miként a könyv nem tudja, hogy az értelemnek minő fokozata és az értelemnek milyen régiója támadt az olvasóban; akként a professorok sem igen tudták, hogy a kezeik alatt levő tanítvány jelleme a haza, a nemzet, a család há szolgálatára fejlődik-e, vagy csak kenyérkereseti eszközökért lötöl a bizonyítványok megszerzésénél?

De Herczegh Mihály egyetemi rektor új irányt karolt föl.

Eddig nem ismert szeretettel forrasztja lelkét az ifjuság életéhez. Mozgalmairól tudomást vesz; nemes törekvéseiknek irányt ad; a ballépések útját óvja; tévedéseiket megvilágítja; kötelességeire figyelmezteti.

Szerencsés ifjuság az, melynek ilyen vezére van.

Az ifjusághoz intézett beszédeit és köriratait elragadtatással olvasom. Ez a remek ember mintha azon dolgoznék, hogy a hazafias érzelmek és ideális törekvések, nyilatkozatai által, az ifjuság kebelében kodifikáltassanak, szívében mindig magasztos, eszközei elkelő, magyarázata tiszta, világos, meggyőző.

Hatásokat nem keres. De hatása mégis mély lehet, mert minden betűje az saját szívének melegétől. Megragadó szeretettel ápolja azt a romlatlan lelket, mely gondozására van bízva. A hálás szülőktől sok széplevelet kap, könnyektől áztatott papíron.

Tegnap a nem magyar ajku egyetemi polgárokhoz intézett egy levelet, abból az alkalomból, hogy az oláh, tót, szerb nyelvű ifjak gyűlést hívtak össze a szláv nemzetiségek szolidaritásának kijelentése végett.

Ebben a szép és megható köriratban Herczegh Mihály nem a törekvés szertelenségét és politikai képtelenségét magyarázza meg az ifjaknak. Nem bírái, nem fenyeget, nem a hatalmi álláspontja helyezkedik. Hazafias lelke háboroghatott volna, világos elméjének okosága ostora agyonkorbaálhatta volna azt a törvénytelen mozgalmat. Nem tette.

E helyett szelid jóindulattal óvja a féltékenkedőket, hogy valamiképpen igazságtalanok ne legyenek a dolgok megítélésében. Történelmi adatokkal bizonyítja a magyar faj évezredek óta létezését és méltányosságát. Bebizonyítja, hogy annak idején a kiváltságok s az új időben a jogegyenlőség képeztek hazánkban a fajok oltalmát. Nemzeti ség elnyomására a magyar faj soha sem gondolt. Panasza okot és jogot a magyar történelem nekik soha sem adott.

Felhívja a mozgalom részeseit, hogy járuljanak hozzá és beszéljék meg együtt a kérdést.

Jó hazafit rendszerint ingerel egy ilyen mozgalom s könnyen lázba jönnek, ha látjuk azt a handabandát, mellyel a haza fiai saját hazájuk egyességét és erejét aláaknázzák. De Herczegh Mihály csodálatos tehetséggel kizárja a háborgó érzelmektől s úgy bánt a fészkelődőkkel, mintha betegek volnának, kiknek gyógykezelését ő reá bízta a gondviselés.

Arra számít, hogy az anyag nincsen még teljesen megromolva. Reméli, hogy az ifjak kedélye még fogékony az igazságok iránt. Hiszi, hogy az érvek súlyának értéke van az ifjuság szellemvilágában.

Lesz-e eredménye ennek a nemes kérésnek? Mi fog győzni? — a

tudás-e vagy a tudatlanság? Az igazság-e vagy a tévelygés? A hazafiság-e vagy a bűn?

Nem vizsgálom e kérdést, mert nem ismerem a baj méreteit. A mozgó ifjaknak karaktere és műveltségi foka iránt nem tudok véleményt formálni. Tudom, hogy a butaság rendszeren macacssággal párosul. De azt is tudom, hogy a csemete hajlíthatóbb, mint a törzs.

Annyit látok, hogy Herczegh Mihály a dolog hóna alá nyúlt. Törekvése egyik fő alkatrészét képezi a nemzetiségi kérdés megoldásának. Ha ki tudja az ifjú szívekből irtani a hazug eszményeket; el nem hervadó leveleket fűz azon habérkoszoruhoz, melylyel a nemzet közelsimerése az ő munkásságának adós.

Bartha Miklós.

A r. kath. status dolgai.

Kolozsavart, nov. 18.

Az erdélyi r. kath. status igazgató-tanácsa évről-évre terjedelmes jelentésben számol be működéséről a multban és tesz javaslatokat a jövőben megoldandó kérdésekről.

Most, hogy a püspök a status gyűlést folyó hó 25-ik napjára egybehívta, az igazgató-tanács a gyűlés elé terjesztendő jelentését és javaslatait testes kötetbe foglalva immár kiadta.

A hozzáik is beküldött példány adatai nyomán alább összevont szemelvényekben kívánjuk megismertetni azt a nagy és fáradságos munkát, melyet az igazgató-tanács, s ennek működő közegei: az előadó, a titkár, a jegyző és az egyes uradalmak alkalmazottjai kifejtettek.

A jelentés, mely előtünk fekszik, részletesen kiterjed az igazgató tanács és uradalmi kezelőségek egész tevékenységi körére. Nagy gonddal válogatja össze a jelentés szerkesztője a főbb ügyekről és a nagyobb arányú tevékenységet felírtatott ténybeli adatokat és ezek nyomán oly tiszta és világos képét nyújt, az egész szervezet működésének és a megoldott kérdéseknek, hogy mindenki teljesen tájékozva lehet arról a nagy tevékenységről és céltudatos munkálkodásról, mely az igazgatótanács kebelében fejtezik.

A jelentés egybeállítottát csak dicséret és elismerés illetheti azért a derekas munkáért, melyet a jelentés szerkesztés körül kifejtett.

Alább apróbb szemelvényeket adunk a jelentésben foglalt ügyekről, annak okairól, hogy nem csak a tagok, hanem a nagy közönség is meg ismerhesse legalább nagyobb vázlatokban azt az élet működést, mely az erdélyi r. kath. status szervezetében foly.

*

Ügykezelés.

Ügykezelésünk az érvényben levő ügyrend szerint történt. A szövegre kerülő fontosabb ügyeket először a szakbizottságok tárgyalták és csak azután kerültek döntő határozathozatal végett az igazgató-tanács ülésére. Rendes ülés volt 18. (a novemberi ülést is számítva), rendkívüli pedig 4; csak a kisebb fontosságú — ugynevezett folyó ügyeket, vagy a melyek igazgató tanácsai határozaton alapultak, látta el ülésen kívül az elnökség. Az 1896. évből az ügyszám volt: 2264; a folyó évből pedig eddig: 1895.

Az iroda személyzet az elnökség mellett a jegyző és Gabányi Endre mérnökön kívül állott 3 irodatisztból és 1 iroda szolgából. Az ügykezelésben semmi fennakadás sem történt.

A gymnasziumok állapota.

Gymnasziumaink állapotát a lefolyt tanévben ismertetve, nem akarjuk itt ismételn azokat, a miket eddigi jelentéseinkben, különösen a mult évben elmondottunk.

Gymnasziumainkban a tanítás ugyan általában az állami tanterv szerint foly, de ezt célszerűségi szempontokból magunk önkényt vetünk át és változtatunk is rajta itt-ott, a mint iskolánk szelleme és helyi viszonyai kívánták. Rendtartásnak is a miniszter által kiadott rendtartás van alapul véve, de ezt egészen intézeteink autonóm viszonyaihoz alkalmaztuk, mint a hogy a XII. pont alatt közölt szövegezés mutatja. A különböző intézetek közötti viszonyosságnál fogva nem tartjuk célszerűnek intézeteink tantervét és rendtartását az állami tantervtől és rendtartástól egészen elszakítani, hogy ne váljék lehetetlenné a tanulóknak a szükség szerint egyik intézetből a másikba átmenni. De azért a mi tantervünk és rendtartásunk nem az állami tanterv és rendtartás változatlanul.

Az egyöntetűség szemelölt tartása mellett is intézeteink legelső sorban katolikus intézetek.

Erre a tanterv és rendtartás átalakításánál is kiváló figyelemmel voltunk. A többi tantárgyaknak kifogástalan szellemében való tanítása mellett nagy súlyt fektetünk a hit-tanításra és hitelnevelésre.

A tanárokról.

A 7 gymnasziumnál a lefolyt tanévben összesen 108 tanár működött; ebből rendes tanár 67, helyettes 17; az intézetnél alkalmazott csak vallástani 1, más rendes tárgyat tanító bejáró óráadó és tornatanító 12, csakis rendkívüli tanító 6. A rendes tanárok közül állami oklevele volt 48-nak, csupán felekezeti 3-nak, a középiskolai törvény 29. §. alapján elismertett 15, sem oklevele, sem elismerése nincs 3-nak. A helyettes tanárok közül okleveles 4, nem okleveles 15; a bejáró óráadók és tornatanítók között okleveles 6, nem okleveles 9. A rendkívüli tárgyat tanítók között okleveles 4, nem okleveles 4. A vallástani kivéve más rendes tantárgyat tanítók között okleveles világi 31, nem okleveles 12; okleveles egyházi 26, nem okleveles 22.

Mibe kerültek az iskolák?

Gymnasziumaink az erd. róm. kath. státus tulajdonát képező tanulmányi alaptól, néhány helyi jellegű alapítvány évi segély-jövedelméből, az évi tandíjnak a felszerelésre és kellékekre fordított részéből és most már a nyert államsegélyekből tartjuk fent.

Ez évi kiadás 224,938 frtot tett, mely összeg az egyes iskolák között a következőleg oszlék meg:

224938 frt

Gymnasziumaink mellett volók kapcsolásban van 7 finevelő intézet és 2 internatus, a hol az ifjuság igen jelentékeny része ellátást nyer, miáltal annak tanulása nagy mérvben van megkönnyítve; de ezen intézetekről jelentésünkben alább lesz szó.

A finevelők.

A lefolyt tanévben a kolozsavari két finevelőben 125 alapítványos, 30 finevelő s 9 ingyenes; a csiksomlyói 36 nyilvános, 18 magánalapítványos, 39 finevelő s 5 ingyenes; a gyulafehérvári 21 alapítványos, 28 finevelő s 4 ingyenes; a kantaiban 21 alapítványos; a marosvásárhelyiben 21 alapítványos, 31 finevelő s 6 ingyenes; a székelyudvarhelyiben 36 nyilvános, 2 magánalapítványos, 13 finevelő s 5 ingyenes finevelők. A hét finevelő intézetben volt összesen 280 alapítványos, 141 finevelő és 29 ingyenes, összesen tehát 450 finevelők.

Olyan jelentékeny szám, hogy el lehet mondani, hogy részint a finevelőkben, részint pedig az internatusokban való elhelyezkedés által az ifjuság tanulása nagy mértékben elő van segítve.

Részvétel a hitelszövetkezet alapításában.

Az erdélyi gazdasági egyesület az erdélyi részekben megalakítandó községi hitelszövetkezetek és egy Kolozsavart létesítendő központi hitelintézet, mint szövetkezet ügyében felhívást és alapszabály-tervezetet küldött az igazgató-tanácsra.

E felhívásban a gazdasági egyesület azt kéri, hogy az erdélyi r. k. státusgyűlés üléseirek jegyzésével járuljon a központi hitelintézet alapításához.

Ez a központi hitelintézet ugyanazon mintára tervezetlik, mint a Budapestben már tényleg működő „hazai hitelszövetkezetek központi hitelintézete, mint szövetkezet” s célja az, hogy ezzel az intézettel kapcsolatban s annak működését kiegészítve az erdélyi részek mezőgazdasági népén segítsen, azt a falusi uzsora karjaiból kiragadjon s a népet erkölcsi és anyagi jólétre segítse.

Az igazgató-tanács abban a nézetben van, hogy mivel a terbe vett alapítás ugynevezett kockázatos, vagy nyereszkes pénzügyi vállalatnak nem tekinthető, miután az a belhelyezett tőkét után csak is 5 1/2% maximális osztalékot biztosít s mivel az erdélyi gazdasági egyesület neve és vezérigényeinek kellő biztosítékot nyújtanak arra, hogy az alapítás szolid, megbízható és eredeti nemese céljait híven betöltsön s az alírt tőke és annak 4-5% évi jövedelme biztosított lesz, illő és helyes is, hogy ezen magasabb

emberbaráti és keresztény társadalom-politikai célt szolgáló, de e mellett teljesen biztos és alapjaink pénzügyi helyzetére éppen nem káros országos intézményben az erdélyi r. k. Status úgy is mint nagybirtokos, úgy is, mint elsőrangú kulturális tényező részt vegyen.

Ezen indokok alapján van szerencsénk javaslatba hozni, hogy a mélyen tisztelt státusgyűlés az erdélyi r. k. közalapokból a jelölt központi hitelintézet alapításához legalább harmincezer forint névértékű üzletre szavazásával hozzájárulni s az igazgató-tanácsot felhatalmazni méltóztatásuk, hogy az alírást végrehajtsa s a tényleg megszavazandó összeget az egyes közalapokból, a melyekből legelőnyösebben előállítható, kifizesse.

Luegeriádák.

A. B. N. írja:

Lapunknak egy bécseben élő barátja beküldte hozzánk az osztrák képviselőház november 4-iki ülésének gyorsírói jegyzőkönyvét, a mely magába foglalja annak a beszédnek szövegét, melyet Lueger ezen az ülésen Magyarország ellen tartott.

Végig olvastuk most ezt a beszédet, a melyről annak idején a magyar sajtó csak nagyon hézagos tudósításokat közölhetett, mivel a tudósítók a botányok pokoli zsvájában a szónok fejtegetéseiből alig hallhattak valamit. A beszéd elolvasása után konstatalnunk kell, hogy Magyarország ellen soha senki pimaszabb, alávalóbb rágalmatokat nem intézett, mint a becselen bécsi csöcselék becselen vezére ebben a parlamenti beszédben. Ilyenek fordulnak elő a császári székváros polgármesterének szónoklatában:

— Mialatt mi itt veszekszünk, az alatt a zsidó-magyar uralom belenyúl a csehek és a németek zsebébe s onnan kilopja a perczentekeket.

— Valamenyünknek el kell ismer-nünk, hogy a magyar kormányok egytől egyig becselenül jártak el hazánkkal szemben.

— Tanulmányozták-e önök a magyaroknak ajándékul adandó szobrok ügyét? Van e szobrok között kettő — a magyarok hőskönek mondják őket, hát mondjuk mi is azoknak — hősök, a kik a törökkel szövetezve, rebellis módon küzdöttek a Habsburgok ellen, ezek most szobrot kapnak. Ellenben nyíltan beszélük, hogy a Hentzi szobrot elviszik Budáról. Pedig ez tábornok híven teljesítve kötelességét, meghalt a császári házért. De azért eltűnik a szobra s azok az ugynevezett hősök, a kik az ualokodóház ellen harcoltak, most új szobrokat kapnak.

— A magyarok a hatvanketedik ki-egyeztést csak azon a réven vívták ki, hogy 1866-ban öszzejátszottak a külföldi ellen-séggel. A török időkben ugyanezt cselekedték mindenkor. Egy általában egyre a forradalommal dolgoztak a magyarok s leg-ujabban is — nyílt titok — bizonyos törvények szentesítését csakis a forgalommal való fenyegetés révén sikerítették ki.

Igy beszélt Magyarországról, a magyar nemzet kegyeletének tárgyairól s hazánk lojalitásáról az a piszokfráter, akinek Badenia nyakába akasztotta a császári székváros polgármesterének aranylánczát. Konstataljuk, hogy az osztrák képviselőház elnöke ezeket a gaz kirohanásokat egyetlen egy szóval sem rótta meg s hogy az osztrák miniszterelnök sem tartotta kötelességének a szövetséges nemzet ilyen vakmerő meggyalázatásának a visszautasítását. A Lueger szemtelenségeinek ez a két feltűnő mulasztás adja meg az igazi jelentőségét. A magyar közvélemény jól teszi, ha megjegyzi az efféle dolgokat. Jöhet idő, amikor hivatkozni kell majd rájuk.

A király válasza.

A magyar delegáció tegnapi üdvözlésére a király a következő választ adta.

Hű ragaszkodásuk biztosítását öszinte köszönettel fogadom.

A lefolyt év alatt a keleti helyzet több irányban aggodalmakra adott okot, melyeket azonban ma, hála a nagyhatalmak egyetértő eljárásának, szerencsésen elhárítottaknak lehet tekinteni.

Az európai konzert ezen időszak alatt igen hathatós tényezőknek bizonyult a keleti zavarok kiegyenlítésére és noha Török és Görögország közt egy igen sajnálatos háború üszültökös kiütését meggátolnia nem sikerült, mégis az ő lankadatlan és céltudatos tevékenységének köszönhető, hogy ezen

összeültökös elszigeteltett és végre a hatalmak közbelépése folytán be is fejeztetett.

Az európai konzert legközelebbi feladata lesz a krétai állapotok szabályozása oly messzeemenő önkormányzat alapján, mely a szultán ő felsége szuverenitása jogainak megőrése mellett a szigetnek egy jobb jövő kezességeit nyújtja.

Megelégedéssel hangsúlyozhatom, hogy viszonyaink az összes hatalmakkal szemben a legjobbakkal. Ezentul is, úgy mint eddig, Német- és Osztrázzal való szövetségünk képezi politikánk meg nem ingatható alapját. Ezen alapot fenntartani és az szilárdítani kormányom állandó törekvése.

A béke eddig fennállott kezességei az Orosz-bírdalomhoz való viszonyunk barátságos kifejlésztése által gyarapodtak. Az Orosz császár ő felségével ismételt találkozáván és érteleteink összhangzásáról meggyőződést nyervén, államaink közt a kölcsönös bizalom oly viszonya jött létre, melynek megszilárdulása a jövődre nézve csakis örvendetes kilátással kecsegtethet.

A megelégedés hő érzelmeivel emlékezem meg azon látogatásokról, melyekkel hű barátom és szövetségeselem a német császár ő Felsége itt Bécsben és nemrég Budapesten megörvendeztetett.

Nemkevésbé hálás érzelmekkel őrzöm a mult évből Romániában töltött napjainkat, valamint a román király és királyné ő Felségei viszontlátogatásának emlékét.

Az európai béke érdekeinek megóvása ezentul is kormányom elsőrendű feladata lesz és reményem, hogy e részben bizalommal tekinthetünk a jövő elébe.

Hadügyi kormányzatom igényeinek megállapításánál ezen évben is messzeemenő tekintettel volt a románia gazdasági és pénzügyi helyzetére, amiből az év kezdetén felmerült események a hadi-készlet gyorsabb kiegészítését követelték, melyet részben végre-hajtani, részben megindítani kellett. De ezen intézkedések nem mentek túl a hadseregnek kialakítására megállapított kereten, melynek egyébiránt hadügyi kormányzatom 1898-dik évre felállított összes költségvetése is megfelel.

Bosznia és Hercegovinának rendes gazdasági fejlődése folytán ezen országok ez évben is, ép ugymint eddig saját jövedelméből fogják fedezni kormányzatuk összes szükségleteit.

Kormányom előterjesztéseit kipróbált beállításukba a hazafias álmodat készségükbe ajánlván, munkálkodásuknak a legjobb sikert kívánom és mindnyájukat a legszívesebben üdvözölöm.

Bartha Miklós Gyulán.

Békés-Gyula, nov. 16.

Békés-Gyuláról ma egy levelet kaptunk, mely elkésvé érkezett ugyan, de azért közöljük, mert az oltani függetlenségi párt napjéről új részleteket mond el.

A programbeszéd megtartása után — írja a levél, Kovács Lajos pártelnök vezetésével Bartha Miklós és kisérője egy küldöttség meghívása folytán a „Negyvennyolcas kör” helyiségében jelentek meg, ahol zajos éljenzéssel fogadták. Mintegy félóra ott időzése után az Ujvárosi kör-t látogatta meg, a hol dr. Frankó László elnök egy rövid, de tömör és remek beszéddel üdvözölte, melyet a nagyszámú választó polgárokból álló hallgatóság lelkes éljenzéssel fogadott. — Erre Bartha Miklós oly föltűnő mulatással sző és magasztos mozzanatokban gazdag beszéddel válaszolt, hogy annak varázshatása alól senkisémm birta magát kivonni.

Az alig szűnni akart éljenzés csillapítáival közkívánatra Barabás Béla válaszolt, mint Kossuth Ferenc megbízottja s a választóvalódi mesterműre volt a népszónoklatnak. Már eddig is igen kedvelt szónoka volt ő a gyulai ellenzéki polgároknak, de vasárnap óta valósággal rajongnak érte.

Este az ország egyik legbüzsőbb és mintaszerűbb pártelnöke, Kovács Lajos előkelő ügyvéd vendégszerető házánál Bartha és kisérője tiszteletre vasorát rendezett. Vasora után kedves jelenet következett. Kovács Lajos ugyanis két kortes nőt írt a Bartha jelölése alkalmára, melyhez pártelnök két bájos leánya szerzett igen szép dallamot. A szép leányok felváltva zongorához ültek és a jelenlevő társaság zajos tetszése mellett énekeltek a nótákat, melyeknek szövegét mi is közöljük.

Bartha Miklós lesz városunk követe, ki a hazát mindig híven szerette. 1848 a jelszavunk, Bartha Miklós zászlójával szavazunk!

Nem kell nekünk sem kormánypart, sem Bánffy, Mert azok az osztrákoknak szolgálnak.
1848 a jelszavunk,
Bartha Miklós zászlójával szavazunk!

Nincs mi köztünk semmi zavar,
Mindenki csak egyet akar:
Eljen a mi követünk,
Bartha Miklós, kit mi szívből szeretünk!

A kormánypart azt akarja,
A tyukot is megadózza.
Eljen a mi követünk,
Bartha Miklós, kit mi szívből szeretünk!

Nem kell nekünk kormánypart,
Mert a kvótát felemlíti.
Eljen a mi követünk,
Bartha Miklós, kit mi szívből szeretünk!

Kilenc óra után közkívánatra Bartha Miklós a népkert pavillonjába ment, ahol mintegy 1800 polgár viharos éljenése, a zenekar pedig a Rákóczy-indulóval fogadta. Itt ismét Kovács Lajos pártelnök üdvözlötte a nagyszámú megjelenteket, mire aztán Szederkényi Nándor eseteltes, igen mély hatást eszközölve Bartha Miklós nagy hazafiai érdemeit, az igaz szókimondásáért kiállt nagy szenvedéseit, főlegmelyt egyebek közt azt a gyalázatos merényletet, melyet 1884-ben két osztrák tiszt elkövetett ellene, midőn negyvenhárom sebet ejtettek a védtelen hirlapíró kardjaikkal. Szederkényi beszéde igen nagy tetszéssel fogadtatott, mire Barabás Béla gyomai országgyűl. képviselő állott fel s beszédjében kiemelte, hogy éppen ma vasárnap nov. 14 én lett Bartha 50 éves, tehát születésnapja is van, éppen vasárnap nov. 14-ike volt, mikor az osztrák tiszték összekaszabolták s a sors csodálatos alakulása folytán ma ismét nov. 14-én jegyzi el őt Gyula város képviselőjének.

Ezután Bartha emelkedett föl s oly hol megréz, hol fölviillanyozó hatással változta a politikai viszonyokat, oly metsző gunnyal mutatta ki azon kortesfogások nyomorultságát, hogy folyton azzal fenyegetik bizonyos hivatalos kortes urak a gyulai polgárságot: hogyha őt megválasztják, elviszik onnan a törvénykezési palotát, a kórházat, a megye székhelyét sat., hogy szavai igazságának senki sem birt ellenállni. Mondanunk sem kell, hogy minden mondatát viharos tetszésnyilvánítások szakították felbe.

Végül még Ashóth Jenő és Várady Károly buzdították a gyakorlott szónokok hatásos szavaival kitartásra és elhússágra a díszes hallgatóságot, mire meleg elbucuszással és a győzelmes viszontlátás reményében Bartha és volt képviselőtársai a 10 óra utáni vonattal Budapestre visszautaztak.

Jövő vasárnap nagy népgyűlés lesz, melyen Pászandy Dénes, Holló Lajos, Polonyi és Várossy Gyula fognak a népnek beszélni.

Tudomásul.

A posta távirdaigazgatóság a kolozsvári házhoz kézbesítő postaközpontok kettővel szaporította, miáltal lehetséges ezután, hogy megelőző napon közlekedett személyvonatokkal és a reggeli gyorsvonatokkal beérkezett postai küldemények még a délelőtti folyamán házhoz kézbesíthetők.

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1897. November 18.

Az atya büne.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék” számára fordította: AMICA.

XVIII.

(Folytatás.)

(52.)

— Nem merem, igazán nem merem azt tenni! Valószínű, hogy rögtön elküldene engemet is. A beteg anyám és a kis testvérem mind tőlem és az idősebbik testvéremtől függenek, más különben szívesen megtenném. De, — látva, hogy Pearl a kétségbeesés szenvedélyes mozdulatával húzódott vissza, — meglátom, hogy hátha később, midőn jobb hangulatban lesz, beszélhetek vele, — akkor szólni fogok magam mellett. Kérem hagyja itt az adressét?

— Köszönöm! Köszönöm!

— Sokse köszönje addig, míg nincs oka rá, volt a leány őszinte válasza. Bajosan lehet ő vele boldogulni, félek, hogy megtartja a szavát. Ő olyan kemény, mint a kovács. Itt a pénz, a 18 pence, ugy-e ennyi járja?

— Igen, válaszolta Pearl szomorúan. — Két napi kemény munka ára, reggeli 6 órától éjjeli tizenkét óráig, kilenc pence napi díjjal.

Az asztalon levő ezüstpénzre nézett; az képviselte minden vagyonát. Ő, a ki fényűzésben volt nevelve, a ki soha nem tudta, hogy mi az — szükségét érezni, tízenyolc pence kell, hogy beérje, mi, ah, meddig? — Kérem, írja alá ezt a nyugtát!

A reggeli személyvonatokkal érkező küldeményeket a délután 2 órakor induló kézbesítő járatok fogják kézbesíteni.

A házhoz kézbesítő járatok szaporításával egyidejűleg, budapesti mintára, két levélgyűjtő kocsijárat is megindult, melyek a város különböző részeiben kifüggesztett szekrények kiállítását fogják végezni. Ezzel letűnnek Kolozsvár utcáiról a levélgyűjtő borsákokat cipelő gyalog küldönczök is, kik minden igyekezetük dacára nem voltak már képesek a levél gyűjtést postai forgalomnak szükséges gyorsasággal teljesíteni.

A levélgyűjtő kocsijáratok közlekedése folytán a levélgyűjtő szekrények kiállítása is szaporítottott.

Mától fogva az összes levélgyűjtő szekrényből minden nap délután 2 órakor, másodszor 4 órakor fognak a levelek össze gyűjtetni, a Főterem és a Főterre beszügező Bel-Torda utca, Jokai utca, Belmonostor utca, Hid utca, Belmagyar utca és Belközép utcában kifüggesztett levélgyűjtő szekrények pedig ezen kívül még esti VI. 30 órakor is kiállítottak. A posta-távirda palotán kifüggesztett levélgyűjtő szekrény ezután is, mint eddig történt, minden posta-indítás előtt, legutóbb pedig IX. 30. p. órakor lesz kiállítva.

A nagyobb áldozatok árán berendezett ezen újítások nagyban gyorsítják a helyi posta forgalmát és minden esetre kedvező hatással lesznek, a közönségnek különösen pedig a kereskedelemnek érdekeire.

Vízvezeték ügye.

Kolozsvár, nov. 18.

Tegnap d. u. végre dűlőre jutott a városi vízvezeték ügye, a mit nem is vízvezetéknek, hanem tengeri kigyónak szoktak mostanában nevezni.

Haroz és elkedvetlenedés volt tegnap is a tárgyalás folyamán, a városi közgyűlésen. Egyet megelőződel a konstátunk s ez az, hogy bár a vita erős és elkeseredett volt, tárgyalás színvonalon állt mindvégig, személyeskedés nem fajult el.

Béldi Ákos gr. főispán nyitotta meg a gyűlést. Salamon Antal vízvezetési igazgató ismertette a tárgyat s előadta a szakosztályok és tanács javaslatát, melyek lényegében egymással megegyeztek.

Arról volt szó:

I. Hogy a szászfenesi vízgyűjtőnép mennyiség és minőség próbák eszközöltesse.

II. A létesítendő szászfenesi vízgyűjtő terület megvétele iránt előzetes eljárást indítson a tanács s annak eredményét bejelentse.

III. A Szászfenésen létesítendő ideiglenes tervről költségvetési előirányzatot készítessen a tanács s azt a közgyűlésnek mutassa be.

IV. A közgyűlés küldjön ki bizottságot, mely a vízvezetési hálózat esetleg vállalatba adása iránt terjeszsen be tervezetet és készítsen pályázati javaslatot.

Ezeket a proposíciókat a IV. alatti kivételével elfogadták.

A javaslat és elfogadás között azonban volt egy alapos hézag, e hézagot felszólalás, indítványok viták és zugolódások töltötték be. Ezekről alább adunk számot.

Az előterjesztett javaslat ellen legelőször is Szabó Samu tanár emelt kifogásokat.

Salamon tanácsosnak arra a biztatására, hogy a szászfenesi víz iránt a közönség bizalmatlanságát el lehet enyészteni a mennyiségi és minőségi próbakkal, megjegyzi, hogy egy lovat egy ember el tud vezetni a vízhez, de száz ember sem tudja arra kényszeríteni, hogy abból igyék.

A leány hangja magához térítette Pearl. Kezébe vette a pennát és a nyugta végére oda írta a Clarke Margareta nevet, aztán felvette az egy shillinget és hat pencezt és „Jó éjt” kívánva kiment a boltból.

Ismét künt volt az utcán és úgy nézett körül, mint a kit káp ázat fogott el. — Mit tegyen? Nem volt ereje elviselni azt, a min a munka keresésben már ezeltől kereszttel ment. Koldulni nem tudott; inkább a halált választja, mint hogy azt tegye. Pedig tízenyolc pence kiül semmije sem volt e világban. Szombaton a házbért kell fizetni és ez a nap csak szerda.

Pearl egy pillanatra megállott, igyekezett a gondolatait össze szedni és helyzetével tisztába jönni.

Hirtelen közel hozzája, egy hang, egy férfi hang ütötte meg a fülét.

— Igen — azt mondják, hogy véletlen szerencsétlenségéből történt — a nagyobb vadag choral által; ő álmatlanságtól szenvedett, és gyakran szokott ahhoz folyamodni. De én azt gyanítom, hogy szándékosan tette; mindenké tudja, hogy az ő élete azzal az emberrel csupa nyomorúság volt, és a szegény jó lélek, ő —

A beszélő tovább haladt a társával, és Pearl nem hallott többet, de azok a szavak felrúzták.

Egy kis chloral! És attól el fog aludni; és ő oly fáradt volt — oh, oly fáradt!

És akkor a szívfájdalma és minden nyomorúsága meg fog szűnni — a szegénységgel és éhséggel való küzdelem bevégeződik. Senki sem fogja a hiányát érezni, — senki sem fog azzal gondolni, hogy ő az életét bevégezte.

Annak a szegény asszenynak, a kiről beszéltek rossz férje volt. És Pearl szálnal-mat érzett szívében azon idegen asszony

ő ellentétben látja a tanácsot a közgyűlés multikori határozatával. A tanács viselje tehát az anyagi felelősséget a 120 ezer frt kiadással szemben. Megjegyzi azt is, hogy ez a 120 ezer frt ideiglenes mit kezdete akar lenni a millióba kerülő véglegesnek. Ő a szakosztályoknak a véleményéhez járul, hogy a kutatások több irányban tovább folytassanak s javasolja, hogy a próbák a Béla réten is eszközöltesse párhuzamosan a szászfenesi próbakkal.

Béldi Ákos gr. főispán megjegyzi, hogy a Béla réten a további kísérleteket a miniszter rendelkezéssel betiltotta.

Farkas Lajos dr. magyarázza a szakosztályok és tanács javaslata közötti összhangot.

Feilitzsch Arthur báró kérde: honnan vette a miniszter azt az adatot, hogy a Béla major yize rossz, holott szakértők jónak találták és konstátálták, hogy 900 kmétert naponta szolgáltatni képes. Kéri a tanács: feltérjesztésének felolvasását.

Salamon Antal felolvastta.

Feilitzsch konstátálja a felolvasott jelentésből, hogy a tanács ellentétbe helyezkedett a közgyűlés többségével. Most már viselje a felelősséget a 120—140 ezer frt provizóriumért.

Ő ezekért nem vállal semmi felelősséget. Megjegyzi, hogy téves az az állítás, mintha a városi képviselők többségének szakértői álszakértők lennének, valódi szakértők azok, azzal a különbséggel, hogy gyakorlatilag is értik a vízvezeték dolgát.

Ő rendelkeztek fogantatásához hozzá nem járul. Felszólalása után a termet elhagyja.

Kiss Sándor a próba mellett van. Előzárja a vízvezeték vállalatba adását. Utal a légszuszgárra, közüti vasut mizeriára.

Bross György tanár élesen kikel a tanács eljárása ellen, Szabó Samu és Feilitzsch véleményét osztva, nem szavaz többé az ügyben és szintén elhagyja a termet.

A szavazás elől többen eltávoztak.

Ferencz József püspök látja, hogy a miniszter minek alapján határozott.

Kijelenti, hogy ő nem szavaz a rendelkezésben, de a mellett sem. Itt már vége van az autonómiának. A tanács végezze a dolgot, ahogy jónak látja, mert így nincs értelme a közgyűlés összehívásának. Ezzel a termet elhagyja.

Szamosi János dr. nem ellensége a változó rendszernek, ha az helyesen megkötött szerződéseken alapul. Elfogadja ez irányban a tanács javaslatát.

Albach Géza polgármester kijelenti, hogy ő a vállalatba adást határozottan ellenzi. Ez csak a szakosztályok javaslata. Ő a város érdekében mind addig küzdeni fog ellene, míg meggyőződik arról, hogy ez a városra nézve előnyököt biztosít.

Ezután következett a már fent említett szavazás.

Javaslatba hozták, hogy a szászfenesi próbák ellenőrzésére küldjön ki a közgyűlés bizottságot.

Nem tette. Az ellenőrzést a tanácsra bízta. Kár volt, mert ebből később ismét bonyodalom származhatik.

Spiritisták a városházán.

(Szinhely a tanácsterem).

Tegnap volt Kolozsvárt a városi közgyűlés után az első nagy spiritista seance a városházán. Végre is, ha az emberek egy vagy más dologra kíváncsiak, megidézik a szellemeket és a derék szellemek, a kik a jövőbe látnak, nyomban felvilágosítást adnak mindenről.

iránt, kinek halála megmutatta neki a nyomtolt való szabadulása az atat.

— Kisasszony, chlorált kér? A gyógy-szerzés segéd élesen nézett a halvány arcú leányra, kinek szemei oly kétségbeesetten szomorúak voltak. Kinek a számára kéri.

— Ne — nekem magamnak van szükségem rá. Álmatlanságtól szenvedek. És a doktorom azt mondta, hogy néhány csepp lefekvés idejében véve, segíteni fog rajtam.

Nekem dolgoznom kell, és nem tudok —

— William, rendben van a dolog, — szolt egy hang a rendelő szobából, és egy férfi nézett át hozzájuk. Ugy-e maga Lady Fosternek a szobaleánya?

Pearl helybenhagyólag intett a fejével; ime, hazugszóval terhelte a lelkét — és nem gondolt semmivel.

— Azok a cseppek, melyeket a multkor; adtam, használtak? — kérde a gyógy-szerész.

— Nem.

— Az a hely nem magának való; árt az egészségének. Ott kellene azt hagyni és könnyebb helyet keresni.

— Az a szándékom.

A segéd által adott kis üveget a kezébe vette, fizetett és távozott, és a megkönnyebbülés sóhajával sietett haza felé.

Táplálékról kell gondoskodnom, — mormogá a mint egy üzet ablakában a sonka szeleteket meglátta, — mert máskülönben soha sem lesz bátorságom, hogy —

Bement a boltba, egy kevés marha sültet vásárolt, és nézte, a mint azt a segéd egy darab régi újságba bepakolta.

Miután egy szelet kenyert és egy kis teát vásárolt, egy mellette elhaladó társas kocsit vezetőjének intett, a kocsiba lépett, és azzal az érzéssel rogyott le az ülésbe, hogy fizikai segédforrásainak a végére érkezett.

Tegnap este a spiritista társaság, miután megkapta az alkalmas mediumot, Lin-czezh Jánost ohajtotta kihallgatni, mint Kolozsvár régi polgármestert, arra nézve, hogy ha a jelenlegi polgármester nyugalomba lép, kit tartana legalkalmasabbnak a polgármesteri állásra?

Lin-czezh tetőtől talpig páncélban jelent meg és drámai léptekkel járt körül a szobát. (Mióta egyik helybeli íróársunk drámat írt Lin-czezhből, azóta az öreg ur nem bír magával. Mindig drámai léptekkel jár, miképen a menyinyben, azonképen itt a földön is).

— Kérjük önt, városunk történelmi nagy alakja, mondja meg, ki lesz a jövő polgármestere. (A szellemekkel a lehetőleg nagyszabásu hangon kell beszélni.)

Mennyei görögültz világitotta meg Lin-czezh arculatját, a mint lelkesen és jámborban dörgötte:

— A ki volt titkár és lön főtitkár.

Majd téalelnők s aztán Főminden.

O, a jövő Józsefje, ő lesz a!

Mert János-sal csak József mérközik.

Haller Károly meginog, Szvacsina Géza összerenzen, Dobál Antal elsápad, s Deák Albert homlokán diaspir gyulad a mint önmagukba hullva suttogják:

— Ő volna az?

Lin-czezh szelleme drámai hoszléptekkel eltűnik s a felzaklatott kedélyek új szellemet idéznek:

— Bokros Elek jelenj meg!

Bokross szelleme egy tulvilági liften leereszkedik.

— Mit kívántok?

A jövő polgármesterének nevét.

— Gusztáv a nagy, a ki pártot feled.

Hogyha másképen követ nem lehet.

A spiritisták egyhangu meglepetéssel mondják:

— Grojszártig!

Most hirtelen ropogó, recsegő nesz támad. Az ablakok megrezzennek és az ajtó csikorog. Bokross szelleme eltűnik, s a lép egy álarczos szellem, fehér lepedőben.

A spiritisták meglepetve fordulnak feléje és kórusban kérdik:

— Mit akarsz ismeretlen szellem?

— Megmondani az igazat.

— Halljuk! beszélj!

A fehérlepedős szellem felemeli jobb karját és balját szívrő soritva szol:

Az idő megy, fut, rohan és szalad,

De a polgármester áll és marad.

A szellem eltűnik és Nagy Gyuri ház-mester egy fehér lepedőt visz el nem sokára a polgármesteri irodából. De, hogy ki volt a fehérlepedős szellem, azt a legokosabb spiritisták sem tudják. (Corvin.)

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, november 18.

— Honnan kap Kolozsvár jó ivó vizet?

A következő sorokat kaptuk: Nemesak Szász-fensől áll a világ. Ott a víz salétromos és meszes. Kolozsvárhoz közel Szucsákon azonban elegendő mennyiségű forrás van. Ezt behozhatják Kolozsvárra. — Ez inni, főzni, mosni egyaránt kitűnő. Elég lágy és kristály

Az omnibusz legtávolabbi szegletébe vonulva, behunyta a szemét, és megengedte, hogy gondolatai elszálljanak — messze — messze — a mult napok boldogságához — Glen Ailsába — a Garetopi lovaglásra, midőn először pillantotta meg azt a kis felleget, mely nem volt nagyobb, mint egy férfi kéz, de azon viharban végződött, mely tönkretette az életét a Dingo Daleban töltött napra, a vén özigányasszony jóslatára és Sir Ffrench Gásparra.

Egy érintés a karján felrázta álmodozásából; a vér meghűlt benne, midőn egy hang, melyet fájdalom nagyon is jól ésmert, azt mondá —

— Pearl! Hála az Égnek, hogy végre megtaláltam! Hova rejtetted magat?

Pearl lassan nyitotta fel a szemét. Darty Clive mellette ült; egyedül ő volt az omnibuszban. Rémüllettel nézett rá és aztán olyan mozdulattal húzódott el tőle, mit az megértett és a mi dühössé tette.

— Ne nyuljon hozzám! Lihogta a leány rekedtes hangon. Gyáva áruló, meghalt atyámmal és hozzám! Ne merészeljen hozzám szólni!

— Királyné sor, kisasszony! szoltott be a konduktor.

Pearl felállott; Darty Clive is azt levé. Kiszállott a járatból, azzal a szándékkal, hogy a lakására kíséri.

Pearl tovább haladt, nem véve őt számba egész addig, míg saját lakásának az ajtóához érkezett; ekkor azt mondá —

— Mit akar velem?

— Mindent, — volt a nyugodt válasz — de először és mindennek felett azt, hogy ígéretét beváltsa és a feleségem legyen.

— Az soha sem fog megtörténni! — mondá Pearl. En gyűlöltöm és utáltam magat, még mielőtt annak a családnak, hol men-

tisztá. Rákóczy-hegy felől nincs távolabb mint Szászfenés. Tessék utána mérni. A víz azonban páratlan. Itt kell a gyűjtőt felállítani.

— A szászfenesi vízvezetési telep. A szászfenesi terület, a hova a vízgyűjtő telep tervezik, a szászfenesi lakosok állítása szerint egy időben dögtrő volt. Ide tették el a községen takonykorban, lép-feneben s más ragályos és járványos betegségekben elhullott állatokat. Felhívjuk a rósi törvényhatóság figyelmét, vizsgáltsa meg ezt az ügyet, hallgattassa ki Szászfenés község előjáróságát és öregebb embereit, most a minőségi és mennyiségi próbák folytama alatt, hogy a talajnak inficiált voltá avagy feltétlen tisztasága felől a közönsé tájékozódást szerezhesse.

— Korcsolya pálya a fiatalok részére. A kolozsvári tanuló ifjúság részére az idén is rendeznek be mesterséges korcsolya pályát. Az idén ez annyival inkább szükséges, mert a Bánffy-kert tavát betöltötték s így a város belterületén korcsolyázó tér tanuló, vagy felnőtt kezdő korcsolyázók számára nincsen. Az idén megtették minden előintézkedést a tanuló részére, a mesterséges jégpálya elkészítésére. Deczembeben, a mint az állandó hideg beáll, pár nap alatt a jégpálya elkészül. Az árak: m. évi gyakorlat szerint maradnak a tornakertben.

— Az egyetemi kör-estély rendező-bizottsága f. hó 16-án tartotta meg alakuló gyűlését az „Egyetemi-kör” helyiségében. Az általános figyelem és sokatlanul nagy érdeklődés mellett lefolyt alakuló gyűlésnek eredménye a következő: A rendező bizottság elnökévé egyhangulag Ditrő Nándor joghallgatót választottak meg, ki megköszönve e megtisztelő bizalmat, az elnöki székelt elfoglalta és a többi választások megbeszélte. Alenők lettek: Szabó Károly, Richtzei Mór és ifj. Gálly György. Titkárrá: Csakó Jenő, pénztárnokká: Brada Sándor, ellenőrökké: Kosma Endre és Hédervári László, házgyágyá pedig Kozségi Géza választottak meg. Az estély rendező-bizottság semmi fáradságot nem kímélve már is megkezdte munkálatait a sikerültnék ígérkező mulatság érdekében.

— Az „Erdélyi Gazdasági Egyet” igazgatóválasztása, 1897 november hó 23-án, kedden délután 4-órakor az egyet hivatalos helyiségében ülést tart.

— Diszgyűlés. A kolozsvári állami tanítónő-képző intézet ifjúsági Önképzőkör 6. Felsége Erzsébet királyné legmagasabb napján, 1897. november 19 én d. u. 4 órakor diszgyűlést tart a következő műsorral: 1. „Hymnus”. Énekl a önképzőkör énekkara. 2. Elnöki megnyitó. 3. „Rákóczy-nitány”. Kéltől, zongorán 4 kére játszik Binder Hildegárd és Szász Ilona k. a. IV. éves növ. 4. „Ünapi beszéd”. 5. „Királyhymnus”. Gyarmathy M.-tól, énekl a önképzőkör énekkara. 6. „Tíz szobor”. Kakas Mártontól Szavajja: Lénárd Berta IV. éves növ. 7. „Király hymnus”. Haber Károlytól, 4 kére előadják Gutt Alice és Szász Irén III. éves növendékek. 8. „Eljen a király”. E. Kovács Gyulától. Szavajja: Asztalos Ella III. éves növendék. 9. „Szózat”. Énekl a önképzőkör énekkara.

— Vízvezeték Tordán. Levelezőnk jelentése szerint Tordán rövid idő múlva kezd a vízvezetési végleges vízmű a vízvezetékét Melitko Frigyes kolozsvári főmérnök tervezte és nagyon praktikusnak készítettek a annak kiviteli módozatait. — A vízvezetési gyűjtő mellett az Aranyosra 3 turbinát állítottak. Ezek nappal a vizet szivattyúzzák, este pedig dinamó gépeket hajtanak, mely-lyel az egész várost világítani fogják. A vi-

és ezáltal kiküldött a nagy világba, hogy nyomorogjak és szenvedjek!

De az még semmi volt ahhoz képest, a hogy most gyűlölöm és utálom. Magához menni? Szászor inkább választom a halált! — Ej, nem olyan könnyen adják a halált! Pearl, nézzon ide, én kész vagyok magának az ellenem követett sérelmeket megbocsátani, kényelmes otthon adok és szívesnek a szerelmét, ha beleegyezik, hogy a feleségem legyen. Jelenleg nem igen lehet kényelmes dolog, megvétel pillantva arra a házra, melynek az ajtaja külsőben Pearl állott, ha ez az a hely, a hol maga lakik. És maga úgy néz ki, bosszant, hogy megjegyzést tesz nekem, mint ha beteg volna és éhezne.

Édesem, jöjjön hozzám, engedje, hogy arcára vissza hozzam a rózsákat és szemébe a fényt! Az utóbbi időben szerencsés voltam; külföldre megyünk, a verőfényes Itáliába, és mind azokra a helyekre melyeket maga szeret

H I R D E T É S E K.

383-397. vég.

984. 1-1.

Árverési hirdetmény.

Alföldi bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezzel közli, hogy a veszprémi kir. járásbíró 1895. évi 5668. sz. végzése következtében Dr. Övári Ferenc ügyvéd által képviselt Varga Károly János Kovács István s neje ellen 175 forint s jár. erejéig 1895. évi december hó 6-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 420 frtra becsült 4 ökrös és 2 tehénből álló ingóságok nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a mócsi kir. járásbíró 1828-1897. sz. végzése folytán 40 frt 41 kr. hátralék-követelés erejéig N.-Sármáson alperesek lakásán leendő eszköz-lésére 1897. évi november hó 20. napjának d. e. 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek beszáron alul is el fognak adatni.

Kelt Mócsán, 1897. évi október hó 31. napján.

Ferenczy György
kir. bír. végrehajtó.

Olcsó fedélcserép.

Cserépgyáramnak használatba adása folytán jelenlegi cserép készletemet leszállított áron adom el.

December 31-ig **8000 lapos cserép** a kolozsvári pályaudvarig szállítva **116 forint**; Tordáig **111 frt**; Kocsárdig **108 frt**; Tóvisig **104 frt**; Alvinczig **107 frt**; Dévágig **114 frt**; Balázsfalvára **100 forint**; Medgyesig **95 frt**; Segesvárig **90 frt**; Nagy-Szebenig **103 frt**; M.-Ludasig **111 frt**; Brassóig **104 frt**; Maros-Vásárhelyig **115 frt**; Hátszegig **116 frt**; Petrozsényig **121 frt**. — Egy darab kupás cserép **4 kr.**

Székely-Udvarhely, 1897. november hó.

890. 10-20.

Szent-Királyi Árpád.

A brassói portland cement-gyár

ajánlja az általánosan kitűnőnek elismert

Portland Cementet

felelősség mellett

folyton egyenlő és teljesen megbízható minőségben, bármely vasúti állomáshoz szállítva, a legolcsóbb árban.

Kolozsvárt kapható:

Klemm Pál fatereskedő urnál (Telefon 79.), Tessitori és Gurisatti beton-vállalati cégnél és Segesváry és Társai kereskedő urnaknál. 99. (40-x)

Női gyógyviz

a Zoványi gyógyfürdő igazgatóságánál

megrendelhető

50-60 literes hordókban.

Gyógyviz literenként 5 kr.

Czím: Zoványi fürdő igazgatóság, Zovány (Szilágymegye.) 929. 3-3.

Nagy végeladás.

FRANK-KISS JÁNOS FIAI

Kolozsvár, fő tér 33. szám alatti

üveg- porcellán és lámpa kereskedésében

üzlet felosztás miatt hatóságilag engedélyezett

Végeladás.

Az összes áru, míg a készlet tart, beszerzési áron alul árusítatik el.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttethetnek.

Teljes tisztelettel

928. 2-0.

Frank-Kiss János fiai.

Nagy végeladás.

Egy szakács

akár hotelbe, akár magányos
uri háznál

állást keres.

Czím a kiadó-hivatalban.

933. 1-1.

Róth és Társai

borkereskedési társaság

M E D G Y E S E N.

Ajánlják küküllőmenti hegyi boraikat!

Korábbi években beszerzett nagy bor készletünk folytán azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy boraikat daczára az ez évi terméshányknak s az ez okozta általános áremelkedésnek, — még nagyon mérsékelt emeléssel árusíthatjuk.

Szétküldés hordókban 56 literen felül és palackokban.

Árjegyzék kíváncsra ingyen és bérmentve! 935. 1-8.

Boraink állandóan raktáron vannak Kolozsvárt:

Popp Antal kereskedésében külmonostor-utca.

Szászváros: Hollitzer J.

Nagyszeben: Wagner Ferenc.

Balázsfalva: Komáromy Albert

Székely-Udvarhely: Steinburg Ottó.

Erdőbetyár: Mühlsteffen Gusztáv. Brassó: Póro Emil.

The Continental
Bodega Company
Valódi hamisítatlan
külföldi borok

• Portbor •
• Sherry •
• Madeira •
• Marsala •
• Malaga •
• Tarragona •
• Legjobb
bevásárlási forrása

Raktár:
SZELE MÁRTON
urnál.
(584. 16-20)

A Kolozsvári közúti vasút a t. márt. Magyar Általános Hitelbank
szénosztályának képviselőisége.

Helyszíni iroda: Belmagyar u. 6. Helyszíni: Várat mellett, szűk utcán.

Hirdetmény.

Van szerencsém a t. közönséget értesíteni, hogy a magyar általános hitelbank szénosztályának képviselőisége s illetve urikány-szövölgyi (Inpényi) közén bányákból származó s állat osztályozott szénanyagok kizárólagos eladásával bízattunk meg.

Eladási területünk:

1. Kolozsvár város és vidéke;
2. Kolozsvár — Mezőtelek;
3. Kolozsvár — Deés — Zilah;
4. Deés — Beszterce;
5. Kolozsvár — Gyéres — Kocsárd — Tóvis — K. Kapus;
6. Gyéres — Torda;
7. Kocsárd — Marosludas — Marosvásárhely — Szászrégen;
8. Marosludas — Beszterce;
9. Tóvis — Gyulafehérvár — Piski — Petrozsény;
10. Gyulafehérvár — Zalatna;
11. Piski — Vajdahunyad.

Az adás a t. elismert kitűnő minőségű szén bányákhoz osztályozás szerint szállítatik.

1. Lupényi darabos szén.
2. " szőlő szén.
3. " kecska szén.
4. " dió szén.
5. " rostált akna szén. I.
6. Lupényi portment. akna szén II.
7. " akna szén III.
8. " dara szén.
9. " raktári portment.
10. " kovácsoló szén.

Azonkívül eladottnak megrendeléseket:
I a felső-szilézai (zabozsai) bánya dió pírán
I a kecska, szállításra.

Az eladás helyét Kolozsvárt bérmentve házhoz szállítva többi alomásokra Lupény állomáson kocsikba rakva, esetleg megállapodás szerint rendeltetési állomásra bérmentve eszközöztetnek.

Árakkal, méltányos szállítási feltételekkel s egyébből a szén szállításra vonatkozó felvilágosítással bármikor s postafordultával szívesen szolgálunk. Pontos, gyors és kifogástalan szállításra kiváló gondot fordítunk.

Megrendelések esakis hozzájuk ozimzendők.

Kolozsvár, 1897. év június havában.

A belmagyar közúti vasút r. t. min. a

Magyar Általános Hitelbank szénosztályának képviselőisége.

SCHÉFER ANDRÁS

— (úri divat, kalap- és fehérnemű üzlete Kolozsvárt) —

A FÖTÉR ÉS MONOSTOR-UTCA SZÉGLÉTÉN,

(Plébánia épület, a volt RÁCZ LAJOS-féle bolthelyiségben.)

Van szerencsém a n. érd. helybeli, valamint a vidéki közönséget tisztelettel értesíteni, hogy üzletem **egész újonnan rendentem** be s különösen ajánlom bel- és külföldi kalapraktárom, valódi angol felöltő különlegességeket, esernyők, galléros esőköpeny, vadászka-bátok és harisnyákat, angol utazó plaidet, kocsitakarókat, utazó bőrönd, dohány, szivar és zsebtárczákat, továbbá ing, gallér, kézőlő, zsebkendő, kesztyűk, Jaeger tanár-féle **normal férfi ing és nadrágok**, nyakkendők, sötétbátokat nagy választékban, feltűnő olcsó árak és pontos kiszolgálattal mellett. — Szíves tudomásra hozom még, hogy minden szombaton a fennemlített árukat teljesen leszállított árban adom el.

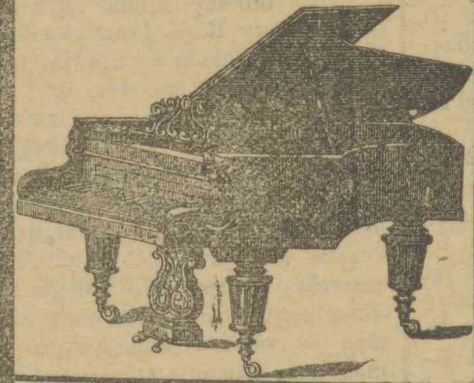
Elvona jó árukat tartani és szelid árak mellett. — Nagyszerű vevőim bizalmát teljesen kiérdemelni.

Beesee pártfogást kérve maradok

kiváló tisztelettel

895. 5-20.

SCHÉFER ANDRÁS.

TRISKA J.
KOLOZSVÁRT.

Ajánlja szótár-utca 12. sz. alatt
levél

ZONGORA, HARMONION

CZIMBALOM

nagy raktárát

a helybeli és vidéki közönség beesee figyelmébe, hol a leghíresebb gyárakból vannak zongorák raktáron, a melyek 350 főtől 1200 forintig terjedő árakban — 6 évi jótállással — részletfizetésre is kaphatók. Vannak raktáron iskolai és templomi célra harmonionumok, valamint Schunda-féle czimbalmok 80 főtől 300 frtig, szintén igen nagy választékban és gyári áron kaphatók.

Mindenemű zongora és harmonionum javítás elvállaltatik s a zongora-hangolásokot a cég alkalmazottja: **KERHUB JÓZSEF** a budapesti Zene-Conservatorium volt hangolója, a legpontosabban eszközli. 50. 42-*. Szíves pártfogást ké TRISKA J.

Kerestetik

egy 700 holdan felüli, ökr-fogatokkal, juh, sertés-nyájjal felszerelt, legjobb minőségű szántók, kaszálókából álló, vas-uti állomással bíró tagosított birtokban 1898-ik éven kezdőleg, kolló biztosítékkal és 3-4 ezer forinttal üzleti befektetéssel rendelkező

gazdasági üzlettárs,

számadásvitel kötelezettséggel, a tisztajövedelem bizonyos összeveigéi f-x-fizetés, azonfelüli hozamból meghatározandó hányad-illetmény mellett, önálló intézkedés jogosultsággal.

Értekezhetni a tulajdonossal személyesen november hó 25-én Kolozsvárt, azontul lakásán. 932. 2-2.

Felvilágosító utasítást a kiadóhivatalnál nyerhetni.

Magyar Polgár nyomdája Kolozsvárt

Tulajdonos: AJTAI K. ALBERT.

Irodalmi művek
Füzetek
Heti lapok
Isk. értéktől
Részvények
Zárózáradások
Táblázatok
Oklevelek
Üdvözlő iratok
Bélt. meghívók
Tánczrendek
Körlevélek
Számok
Czékakönyvek
Árjegyzékek
Névjegyek
Plakátok

Már 10 év óta fennálló és az összes magyar vidéki nyomdák között általán elsőrangúnak elismert, a legmodernebb anyagokkal dúsan felszerelt

Könyvnyomda,

mely különösen alkalmas minden olyan nyomtatványok előállítására, melyeknek az íráses külső, belbecsét is emelni van hivatva; de éppen olyan csinnal és lehető jutányos árban készit mindennemű más egyszerűbb nyomtatványokat is és mind ezeknek nemcsak csinnal, hibátlan, hanem gyors előállításáért is felelősséget vállal.

Vidéki megrendeléseket legpontosabban teljesít.

632. (11-24.)